

P.L.Th. Knijnenburg

Aan de leden van de Commissie Fysieke Leefomgeving

Wassenaar, 26 november 2021

Zeer geachte commissieleden,

Toen ik een vijftal jaren geleden begon met het voeren van gesprekken met ouderen die in 1940 minimaal de leeftijd van 5 jaren hadden bereikt wist ik niet waar het zou eindigen. Het eindigde met het boek: “Toen hun jeugd stopte”. Maar toen was ik nog niet klaar.....

Tijdens een verblijf in juni 2015 besloot Guus van Barneveld met zijn vrouw Jeanne Raadhuis de Paauw te bezoeken en de gedenkplaat van zijn vader nog eens te bekijken. Hij werd alleraardigst ontvangen door de medewerkers die daar toen aanwezig waren.

De openstaande kluis riep allerlei herinneringen op. Als klein jongetje was hij geobsedeerd door die dikke kluisdeur en mogelijk zijn de sleutels, die hij in het slot zag steken, nog dezelfde als vroeger...

Guus van Barneveld was in 2016 de eerste in de rij van vele gesprekken die ik heb mogen voeren. Vier jaar later sprak ik hem weer bij het uitkomen van zijn boek ‘Altijd oorlog’. De ellende van die oorlog zat nog steeds tussen zijn oren. Ik ervaar bij hem een enorme frustratie tegenover de gemeente Wassenaar waarin ooit was besloten een straat, laan of weg naar zijn vader te noemen. Dat is nooit nagekomen.

Geesbert van Barneveld, gemeente ontvanger in Wassenaar hielp Joden en onderduikers aan valse documenten en onderduikadressen. Uit het hele onderzoek blijkt, dat Geesbert van Barneveld in alle opzichten gekenmerkt kan

worden als een 'verzetsheld'. Van Barneveld zat in het Wassenaarse verzet maar handelde vaak eenzaam en alleen.

Hij werkte o.a. samen met Peter Tazelaar, de vergeten soldaat van oranje die in Hindelopen begraven ligt.

De heer G. van Barneveld heeft in zeer belangrijke mate aan het verzetswerk deelgenomen. Ook in hun eigen huis aan de Kerkstraat waren onderduikers verborgen.

's Avonds tot laat in de nacht, spertijd of geen spertijd was hij op pad, waarna hij nog vaak bij thuiskomst de gemeente boekhouding in orde bracht. Zondags was hij bijna nooit thuis, reisde het land af om mensen onder te brengen. Tot achter in Limburg, in de Achterhoek en Drenthe strekte hij zijn terrein uit, altijd op zoek naar nieuwe mogelijkheden.

Op grote schaal hield hij zich bezig met het verschaffen van valse persoonsbewijzen aan onderduikers. De ondergedoken Joden en hun financiële moeilijkheden hadden zijn bijzondere belangstelling. Zijn arrestatie was naar aanleiding van het overbrengen van een Joodse meisje dat hij in Amsterdam kon plaatsen. Toen hij in een politiepost in Amsterdam werd opgesloten wist hij nog een van de manschappen te bewegen om de sleutels van de gemeentelijke brandkast naar Wassenaar te brengen waardoor zeer verzwarend materiaal zoals stamkaarten en persoonsbewijzen van Joodse onderduikers gered konden worden.

In 1950 wordt er op een ingekomen brief vermeld:

Bij eerstvolgende geschikte gelegenheid zal de naam Van Barneveld met een straat gegeven worden.'

Had het college van B.&W. toen maar een voorstel gedaan.....

Nadien zijn er meerdere besluiten genomen waarin o.a. is gesteld:

Het vernoemen van straten naar Wassenaarse verzetsdeelnemers is diverse malen overwogen. Het feit, dat er geen complete lijst van verzetslieden is te produceren, met als gevolg dat daardoor personen, die het evenzo goed verdienen vernoemd te worden, worden vergeten, heeft het gemeentebestuur evenzo vele malen doen besluiten hiertoe niet over te gaan.

Maar er zijn andere mogelijkheden.

In het Drentse Sleen (gemeente Coevorden) is in 2020 een monument (een grote zwerfkei) onthuld voor de verzetsman Jans Zwinderman. Hij was waarnemend gemeentesecretaris van de toenmalige gemeente Sleen. Hij stond vaak aan de deur van de NSB burgemeester te luisteren en hoorde gesprekken die de burgemeester had met landwachters. Hij hoorde namen die hij vervolgens doorsluisde. Hij werd opgepakt en volgde bijna dezelfde route als van Barneveld. Hij overleed ook in Neuengamme met doodsoorzaak: dysenterie en ondervoeding. Nagenoeg alle gevangenen zijn daar overigens overleden aan dysenterie.

Wat voor mogelijkheden er zijn laat ik graag over aan de vindingrijkheid van het huidige College van B.&W. gemeente Wassenaar. Die vindingrijkheid is er: Voor u ligt een voorstel om het park gelegen tussen de Johan de Wittstraat, Havenkade, Hofcampweg en de Ernst Casimirstraat de naam 'G. van Barneveld' toe te kennen.

Ik verzoek de Commissie dit voorstel met kracht en applaus aan te nemen.

Jammer is het, dat zoon Guus, die er zo lang voor heeft gestreden, het helaas niet meer kan meemaken. Hij overleed in maart van dit jaar aan Corona.

Peter Knijnenburg

